

A Development of Teaching Competency Inventory of Elementary School Teachers

Nurissa Umaman¹, Wirat Thummarpon² and Prasert Bandisak³

¹Graduate Student, (Technology of Educational Measurement and Evaluation),

E-mail: nadear_u@hotmail.com

²Ph.D.(Adult and Higher Education), Associate Professor,

Department of Education Measurement and Evaluation,

³Ph.D.(Educational Administration), Lecturer,

Department of Education,

Faculty of Education, Prince of Songkla University

Abstract

The purposes of this research were to develop a teaching competency inventory of elementary school teachers, that included specific purposes as follows: 1) to validate the model of teaching competency inventory with the empirical data 2) to develop the norms of teaching competency. The sample consisted of 500 teachers selected from teachers who taught in elementary schools in Songkla province in 2007. Stratified random sampling from school sizes was used in selecting subjects. The research instrument was a teaching competency inventory with reliability coefficient of .991. Confirmatory factor analysis, Percentile and Stanine were used in the data analysis. The results were as follow: The variables in the model of teaching competency inventory of elementary school teachers was consistent with the empirical data, considering from chi-square value of 37.27 ($P = 0.00484$) with 18 degree of freedom, GFI = 0.99, AGFI = 0.96, CFI = 1.00, NFI = 0.99, standardized RMR = 0.015 and RMSEA = 0.046. The teaching competency inventory of elementary school teachers consisted of 10 factors, ranking from the highest factor loading to the lowest, were knowledge capability in managing learning (.90), self development (.89), measurement and assessment (.86), learning preparation (.82), use of learning media and technology (.81), teacher's characteristic (.78), capability in motivating students (.78), knowledge in content (.75), relationship between teachers and students (.74), and learning management development (.72). The teaching competency inventory has appropriate validity, reliability and norms that can be used for assessing teaching competencies.

Keywords: development of instrument, teaching competency

การพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอน ของครูประถมศึกษา

นุริสสา อูมาหมัน¹, วิรัตน์ ธรรมาภรณ์² และประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท, (เทคโนโลยีการวัดและประเมินผลการศึกษา),

E-mail: nadear_u@hotmail.com

²Ph.D.(Adult and Higher Education), รองศาสตราจารย์,

ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา,

³ค.ด. (บริหารการศึกษา), อาจารย์,

ภาควิชาการบริหารการศึกษา,

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้ 1) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลองค์ประกอบสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) เพื่อหาเกณฑ์ปกติของสมรรถภาพทางการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เลือกมาจากครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 500 คน สุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินสมรรถภาพทางการสอน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .991 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ค่า Percentile และ Stanine ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ โมเดลองค์ประกอบสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์เท่ากับ 37.27 $P = .00484$ ที่องศาอิสระ 18 $GFI = .99$, $AGFI = .96$, $CFI = 1.00$, $NFI = .99$, $Standardized RMR = .015$, $RMSEA = .046$ สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ (.90) การมุ่งพัฒนาตนเอง (.89) การวัดและประเมินผล (.86) การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ (.82) การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ (.81) คุณลักษณะของความเป็นครู (.78) ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน (.78) ความรู้ความสามารถในสาระการเรียนรู้ (.75) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน (.74) และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (.72) ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า แบบประเมินสมรรถภาพทางการสอนฉบับนี้มีความตรงและความเชื่อมั่นที่ดีตลอดทั้งมีเกณฑ์ปกติที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

คำสำคัญ: การพัฒนาเครื่องมือ, สมรรถภาพทางการสอน

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าเต็มศักยภาพที่มีอยู่ในตนเอง เป็นผู้เจริญทางด้านจิตใจ มุ่งหวังให้เป็นคนดีของสังคมและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งรัฐบาลได้มองเห็นความสำคัญในด้านการศึกษาด้านนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสนับสนุนส่งเสริมให้ทุกคนได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนทัดเทียมกัน แต่ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ผู้สอน ผู้สอนมีบทบาทสำคัญยิ่ง เพราะถ้าผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจได้ด้วยเทคนิคหรือวิธีสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนลดลง ในส่วนของการสอนซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของความเป็นครู ครูต้องมีการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านการสอนของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา การพัฒนาสมรรถภาพของผู้สอนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะวิทยาการต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หากครูไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถภาพก็จะกลายเป็นครูที่ด้อยคุณภาพ ผลเสียก็จะตกอยู่ที่ตัวนักเรียน

จากการศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับสมรรถภาพการสอนของครูประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ครูประถมศึกษาประสบปัญหา 4 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528; คำนำ) คือ

1. ด้านการเตรียมการสอน
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

และพิชัย ไชยสงคราม (2543 อ้างถึงใน บุญชู จินดารัตน์, 2544, 3) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการสอนของครูยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากครูยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึง

เป็นสาเหตุที่ทำให้คุณภาพการศึกษาต่ำลง ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปไม่สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่สามารถคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาในบางประการได้ ตลอดจนครูไม่ได้ปรับปรุงตนเองให้เหมาะกับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา เช่นเดียวกับ ประเวศ วะสี (2541, 27) ซึ่งกล่าวถึงปัญหาการศึกษาไทยประการหนึ่งคือ การเรียนเป็นความทุกข์เพราะเรียนยาก ไม่สนุก น่าเบื่อทำให้คนเกลียดการศึกษา เมื่อหมดเงื่อนไขการบังคับก็หยุดการเรียนรู้อาจทำให้คนไทยมีสติปัญญาไม่เพียงพอ นำไปสู่ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ครูควรทำให้การเรียนรู้อันเป็นความสุข สนุก ชวนให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้อันเกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างบรรลุเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องทราบว่าการสอนของตนเป็นอย่างไร ซึ่งพบว่าการประเมินผลการเรียนการสอนจะพิจารณาจากความประพฤติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นหลัก โดยผู้สอนไม่คำนึงถึงการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ผู้สอนจะต้องกระตือรือร้นที่จะพัฒนาสมรรถภาพตนเองอยู่เสมอ เพราะการพัฒนาสมรรถภาพตนเองของผู้สอน จะส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษา ที่มีเป้าหมายหลักในการปรับปรุงพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณสมบัติ ความสามารถและคุณลักษณะตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และในการประเมินว่าครูมีสมรรถภาพทางการสอนในระดับใดนั้น จำเป็นต้องมีเครื่องมือมาวัด ซึ่งก็คือ เครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครู ครูผู้สอนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอน มาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาผู้เรียนได้ตรงจุดบรรลุผลได้มากขึ้น ทำให้ครูผู้สอนทราบข้อบกพร่องของตนเอง จะเห็นได้ว่าเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครูเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและมีคุณค่ามากต่อวงการศึกษา นอกจากจะเป็นประโยชน์ทั้งครูและนักเรียนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สามารถนำผลที่ได้เป็นแนวทางปรับปรุง ส่งเสริมการปฏิบัติการ

ด้านการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษายังมีน้อย และยังไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควร

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมองค์ประกอบของสมรรถภาพทางการสอนและใช้กระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครูให้มีคุณภาพ และสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของสมรรถภาพทางการสอนของครู เพื่อวัดระดับสมรรถภาพทางการสอนของครูว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่ม เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถภาพทางการสอนของครูให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

พัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลองค์ประกอบสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
2. เพื่อหาเกณฑ์ปกติของสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 1) สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาแบ่งออกเป็น 10 องค์ประกอบ คือ ความรู้ความสามารถในสาระการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ คุณลักษณะของความเป็นครู ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ การมุ่งพัฒนาตนเอง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้

และการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

สมรรถภาพทางการสอนหมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการสอน และพฤติกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ ความรู้ความสามารถในสาระการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ คุณลักษณะของความเป็นครู ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ การมุ่งพัฒนาตนเอง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

ความรู้ความสามารถในสาระการเรียนรู้ หมายถึง ครูมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายและสาระการเรียนรู้ที่สอน ตลอดจนความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สามารถนำมาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ที่สอน รวมถึงการสนใจติดตาม ขวนขวายหาความรู้และความก้าวหน้าใหม่ๆ ของวิทยาการในวิชาที่สอน

การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนของครู เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครูอื่น จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอน ทักษะการสอน ซึ่งเทคนิควิธีสอน หมายถึง การใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ ในกระบวนการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และทักษะการสอน หมายถึง การที่ครูมีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว และราบรื่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจำในบทเรียน

คุณลักษณะของความเป็นครู หมายถึง ลักษณะท่าทางและการแสดงออกของครู ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์

จิตใจและสังคม ที่สามารถสังเกตได้ ได้แก่ การพูด การใช้ภาษา การแสดงออกทางอารมณ์ ความมีเหตุมีผล ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน รวมถึงความรักความปรารถนาดีต่อผู้เรียนที่เหมาะสม

ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน หมายถึง การแสดงออกของครูในการจูงใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เอาใจจริงเอาใจกับการเรียน และวิธีส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน หมายถึง การแสดงออกของครูในรูปแบบของการดูแลเอาใจใส่ การให้กำลังใจ การช่วยเหลือดูแลในด้านต่างๆ รวมทั้งการให้คำแนะนำและความสนิทสนมเป็นกันเองอย่างทั่วถึงกับผู้เรียนเพื่อให้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อผลิตสื่อและเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน

การมุ่งพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่ครูรู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้ศึกษาค้นคว้าความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูพยายามคิดค้นทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

การวัดและประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบและกำหนดระดับความสามารถในการเรียนรู้ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน และเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องของการจัดการเรียนรู้

ครู หมายถึง ครูที่สอนระดับประถมศึกษา รวมทั้งข้าราชการและครูอัตราจ้าง ในจังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในจังหวัดสงขลา ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและพื้นฐานในการวิจัยดังนี้

1. ความหมายของสมรรถภาพของครู

Han O. Anderson, (1972, 1), Dodl, Norman R, (1973, 194), Medley. D.M, (1982) และ ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2519, 12) ได้กล่าวถึงความหมายของสมรรถภาพของครูที่ใกล้เคียงกัน สรุปได้ว่า หมายถึง ความสามารถของครูซึ่งแสดงออกในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติและบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับพฤติกรรม การสอน การอบรม การแนะแนว การปกครอง การทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้นักเรียนพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการสอนของครู

สุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546, 12) กล่าวว่า สมรรถภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอนหรือยุทธวิธี การสอน ตลอดจนลักษณะหรือพฤติกรรมต่างๆ ของครู อันจะส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (2530, 28) ได้สรุปสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและความรู้ทางวิชาชีพ

2. สมรรถภาพด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะในการวางแผน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทักษะการใช้เทคนิคการสอน และทักษะในการสอนแบบต่างๆ

3. สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติ คุณลักษณะโดยทั่วไปประกอบด้วย ความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง พุดจาชัดเจนสื่อความหมายได้ถูกต้อง ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีไหวพริบดี แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ เป็นตัวอย่างที่ดี ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ทักษะที่ดี โดยทั่วไปประกอบด้วย ทักษะที่ดีต่อการสอนระดับ ประถมศึกษาและต่อวิชาชีพครู

ครูสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ครูสภา สำนักงานเลขาธิการ (2548, 8-20) เพื่อประกันคุณภาพ การทำงานและการเป็นครูไว้ดังนี้

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

1. มาตรฐานความรู้ โดยครูมีสมรรถนะดังนี้

1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

2) สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศ อื่นๆ เพื่อ การสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

3) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

1.2 การพัฒนาหลักสูตร

1) สามารถวิเคราะห์หลักสูตร

2) สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้

อย่างหลากหลาย

3) สามารถประเมินหลักสูตรได้ ทั้งก่อนและ หลังการใช้หลักสูตร

4) สามารถจัดทำหลักสูตร

1.3 การจัดการเรียนรู้

1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผน การเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค

2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน

3) สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการ ประเมินผล

1.4 จิตวิทยาสำหรับครู

1) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

2) สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และ พัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

3) สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4) สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียน

1.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1) สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพ ความเป็นจริง

2) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

1.6 การบริหารจัดการในห้องเรียน

1) มีภาวะผู้นำ

2) สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน

3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ

4) สามารถในการประสานประโยชน์

5) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ใน

การบริหารจัดการ

1.7 การวิจัยทางการศึกษา

1) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัด การเรียนการสอน

2) สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนและพัฒนาผู้เรียน

1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษา

1) สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และ ปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี

2) สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

3) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.9 ความเป็นครู

1) รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน

2) อุดหนุนและรับผิดชอบ

3) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำ

ทางวิชาการ

- 4) มีวิสัยทัศน์
- 5) ศรัทธาในวิชาชีพครู
- 6) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

2. มาตรฐานประสบการณ์ของครู โดยครูมีสมรรถนะดังนี้

2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

1) สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของผู้เรียน

2) สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้

3) สามารถฝึกปฏิบัติการสอนตั้งแต่การจัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผลและปรับปรุง

4) สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ

2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกทักษะ

1) สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ

2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

3) สามารถทบทวนในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

4) สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิมรวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้ปรับปรุงหรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือ เตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้นผลิตเลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริงและสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติงานเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน

2. เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอน

วิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้นๆ

3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่ติดกับผู้เรียน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับผิดชอบต่อความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญรับผิดชอบต่อความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกันและปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่างๆ มาเป็นโอกาสใน

การพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆ ของปัญหาแล้วค้นมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่างๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาต่างๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่ลบแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุกๆ โอกาสมองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

มาตรฐานการปฏิบัติตน

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบอบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และ พัฒนาเศรษฐกิจ

สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม
รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการสอน

พวงแก้ว ปุณยกนก และนพรัตน์ ทิสยากร (2526, 34)
สรุปวัตถุประสงค์ในการประเมินการสอน คือ

1. เป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงการสอน
2. ตัดสินใจด้านการบริหารงานบุคคล
3. ใช้ในการวิจัยทางการเรียนการสอน
4. เป็นข้อมูลให้บัณฑิตนักศึกษาตัดสินใจเลือก
วิชาเรียน

เริงเดช ยุทธิเสน (2528, 9) สรุปวัตถุประสงค์ใน
การประเมินในโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงการสอนของ
อาจารย์ เป็นการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนา
การสอนของอาจารย์ให้มีประสิทธิภาพโดยตรง และนำผล
ไปใช้ในการปรับปรุงบริหารด้านการสอน

2. ใช้ในการตัดสินใจด้านการบริหารบุคคล โดยถือว่า
การสอนเป็นภารกิจหลัก ดังนั้น การใช้ผลการประเมินเพื่อ
พิจารณาการปฏิบัติราชการ การเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ
ตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบเป็นสิ่งที่จะต้อง
กระทำ

3. เพื่อใช้เป็นข้อมูล ให้บัณฑิตนักศึกษาตัดสินใจ
ลงเลือกเรียนวิชาเรียน

4. เพื่อประโยชน์ในการวิจัยทางการเรียนการสอน
มุ่งเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยตรง โดยใช้ผลของ
การประเมิน

5. เพื่อหาประสิทธิภาพการสอน หารูปแบบของการ
สอนที่ดีและองค์ประกอบการสอนในแง่มุมต่างๆ เพื่อนำ
ไปสู่การทำความเข้าใจในเรื่องการสอน การทำนายผล
การสอนและการพิจารณาติดตามให้การดำเนินการสอน
ดำเนินไปอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้

การสอนที่มีประสิทธิภาพ

การสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นจะมุ่งเน้นที่กิจกรรม
ในชั้นเรียน โดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ

นักเรียน และการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นพิจารณา
ได้จากตัวแปรที่สำคัญ 3 ชนิด (Kyriacou Chris, 1993) คือ

1. ตัวแปรด้านบริบท หมายถึงคุณลักษณะต่างๆ
ของบริบทในกิจกรรมการเรียนรู้ ผลของความสำเร็จ
ในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น ตัวแปรนี้จะครอบคลุม
คุณลักษณะต่างๆ ดังนี้ คุณลักษณะของครู เช่น อายุ
ประสบการณ์ คุณลักษณะของนักเรียน เช่น อายุ
ความสามารถคุณลักษณะของชั้นเรียน เช่น ขนาด สภาพ
สังคม คุณลักษณะของวิชา เช่น เนื้อหา ระดับความยาก
ง่าย คุณลักษณะของโรงเรียน เช่น ความน่าเชื่อถือ สิ่งอำนวยความสะดวก
คุณลักษณะของชุมชน เช่น ความมั่งคั่ง
ความหนาแน่น และคุณลักษณะของโอกาส เช่น เวลา
ความรู้ที่มีมาก่อน

2. ตัวแปรด้านกระบวนการ หมายถึง คุณลักษณะ
ของพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียน
ของนักเรียน คุณลักษณะของงานและกิจกรรมในชั้นเรียน
ซึ่งอาจส่งผลถึงความสำเร็จของกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น
ตัวแปรนี้จะรวมถึงความกระตือรือร้นของครู ความชัดเจน
ในการสอน การใช้คำถาม การใช้คำชมและการวิจารณ์
การสื่อสารแบบไม่มีถ้อยคำกลยุทธ์การจัดการ วิธีการอบรม
บรรยากาศของชั้นเรียน ความเหมาะสมของภาระงาน
ชนิดของการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน การรวมเนื้อหา
นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครู
กลยุทธ์การเรียนรู้ของนักเรียน สิ่งเหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้อง
มีครบตามรายละเอียด

3. ตัวแปรด้านผลผลิต หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นใน
ภายหลังที่เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ความรู้ทักษะต่างๆ
ความสนใจในวิชา การตั้งใจทางด้านสติปัญญา ความมั่นใจ
ในการเรียนและการนับถือตนเอง การพัฒนาความเป็นอิสระ
ของนักเรียนและการพัฒนาทางสังคม ผลที่ปรากฏใน
ภายหลังนี้สามารถทดสอบได้ด้วยการศึกษาทดสอบทั่วไปจาก
สภาพภายนอกและทดสอบโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งการ
ทดสอบนี้จะขึ้นอยู่กับรูปแบบของการประเมิน เช่น
ความเชื่อของครูในการประเมินเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้ง 3 ชนิด คือ ตัวแปรด้าน

บริบท ตัวแปรด้านกระบวนการ และตัวแปรด้านผลผลิต มีความสำคัญกับสมรรถภาพทางการสอนของครู ซึ่งถ้าครูมีลักษณะตามตัวแปรที่กล่าวมา เช่น ครูสามารถจัดบรรยากาศชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความชัดเจนในการสอน สามารถถ่ายทอดและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนได้ถูกต้อง เป็นต้น ส่งผลให้ครูมีสมรรถภาพทางการสอนที่สูงขึ้นต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพการสอนของครู

Greenwood, G.E. and Other (1974), Butzow, John W. and Qurehi, Zahir (1978), คงคา พุทธิสารโรจ (2536), ลัดดา จันทร์แสง (2537), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2538), เจริญศรี สิริ (2545), และศิริกัญญา ศรีประมวล (2549) ได้ทำการวิจัยซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกันเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพทางการสอนของครู ซึ่งสรุปลักษณะของสมรรถภาพทางการสอนของครูได้ ดังนี้ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นครูที่สอนในระดับประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 4,443 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือในการวิจัย

1) วิธีการสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้นำแบบ

ประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงโครงสร้างแล้วนำไปทดลองจำนวน 100 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .991

2) ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อวัดระดับสมรรถภาพทางการสอนของครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินสมรรถภาพทางการสอนของครู โดยสร้างข้อคำถามครอบคลุม 10 องค์ประกอบ จำนวน 140 ข้อ เป็นการให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าจากน้อยไปหามาก ระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2-31 มีนาคม 2551 ได้รับแบบประเมินคืนมา จำนวน 500 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV)

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบของสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา

3. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟา เปอร์เซนต์ ไทล์และสเตนไนน์

ผลการวิจัย

1. ผลจากการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา พบว่า $\chi^2 = 37.27$, $df = 18$, $P\text{-value} = .00484$, $GFI = .99$, $AGFI = .96$, $CFI = 1.00$, $NFI = .99$, $Standardized\ RMR = .015$, $RMSEA = .046$ แสดงว่า โมเดลสมรรถภาพทางการสอนของครูประถม

ศึกษาที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เรียงตาม
ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 1

ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ
สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา ทำให้ได้
เครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนที่มีความตรงเชิง
โครงสร้าง และสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดสมรรถภาพ
ทางการสอนของผู้สอนได้ครอบคลุมสมรรถภาพทาง
การสอนของครู ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำ
เครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น
ไปประเมินว่าผู้สอนมีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ใน
ระดับใด นำผลที่ได้จากการประเมินนี้ไปใช้ประโยชน์สำหรับ
การพัฒนาครู สร้างศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
ช่วยให้การจัดการเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

2. เกณฑ์ปกติ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติของ
สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัด
สงขลาโดยภาพรวม ในรูปของคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์
และสเดเินน์ ผลปรากฏว่า สมรรถภาพทางการสอนของ
ครูประถมศึกษาโดยภาพรวม คะแนนดิบมีค่าตั้งแต่ 168

ถึง 700 เปอร์เซนต์ไทล์ 0.1 ถึง 99.9 และคะแนน Stanine
มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถภาพทางการสอน
ของครูประถมศึกษาประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ การจัด
ลำดับความสำคัญขององค์ประกอบตามน้ำหนักองค์ประกอบ
เรียงลำดับความสำคัญโดยพิจารณาจากค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบจากมากไปน้อย ประกอบด้วย

1). องค์ประกอบความรู้ความสามารถในการจัด
การเรียนรู้ จากการวิจัยปรากฏว่ามีความสำคัญกับ
สมรรถภาพทางการสอนมากที่สุด เนื่องจากครูถือว่า
คุณภาพของการสอนขึ้นอยู่กับวิธีการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ของครู และปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง ครูจึงให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด สอดคล้องกับงาน
วิจัยของ บุญชม ศรีสะอาด (2524, บทคัดย่อ) ที่ศึกษารูปแบบ
ของผลการเรียนในโรงเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลใน
รูปที่เป็นสาเหตุต่อผลการเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
ของนักเรียน ได้แก่ ความสามารถในการเสนอทเรียน

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ	R ²
วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขั้นที่ 2		
ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 27 ตัวแปร)	.90	.81
การมุ่งพัฒนาตนเอง (จำนวน 9 ตัวแปร)	.89	.79
การวัดและประเมินผล (จำนวน 16 ตัวแปร)	.86	.74
การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 9 ตัวแปร)	.82	.67
การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 11 ตัวแปร)	.81	.65
คุณลักษณะของความเป็นครู (จำนวน 22 ตัวแปร)	.78	.61
ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน (จำนวน 13 ตัวแปร)	.78	.61
ความรู้ความสามารถในสาระการเรียนรู้ (จำนวน 11 ตัวแปร)	.75	.57
ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน (จำนวน 12 ตัวแปร)	.74	.55
การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 10 ตัวแปร)	.72	.52

$X^2 = 37.27$, $df = 18$, $P\text{-value} = .00484$, $RMSEA = .046$,
Standardized RMR = .015, CFI = 1.00, NFI = .99, GFI = .99
AGFI = .96, $X^2/df = 2.07$

ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ โดยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมอย่างเหมาะสม แสดงว่าครูประถมศึกษาที่จัด กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2) องค์ประกอบการมุ่งพัฒนาตนเอง จากการวิจัย ปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพทางการสอนเป็น อันดับที่สอง เนื่องจากการพัฒนาใครๆ ก็ควรจะหาวิธี พัฒนาปรับปรุงตนเองก่อน เพราะเมื่อไปพัฒนาผู้อื่นเขา จะยอมรับ เชื่อถือและศรัทธา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน เพราะครูต้องรับหน้าที่ในการพัฒนาตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน สามารถใช้ความรู้ความสามารถเพื่อไปพัฒนาชาติบ้านเมือง ต่อไป ดังนั้น ในการพัฒนาตนเองไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ ต่อตนเองเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กร และที่สำคัญทำให้สามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพได้ สอดคล้อง กับคำกล่าวของ กิติมา ปรีดีดีลิก (2532, 29) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเองไม่เพียงพอแต่จะทำให้ตนเองมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานที่ดีขึ้นเท่านั้น แต่ ยังส่งผลให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อ ตนเองในการเลื่อนตำแหน่งและหน้าที่การงานอีกด้วย

3) องค์ประกอบการวัดและประเมินผล จากการ วิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพทางการสอน อันดับที่สาม เนื่องจากการวัดและประเมินผลเป็น องค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน สามารถบ่งชี้ความสามารถ ความสำเร็จของการดำเนินการ ตามจุดประสงค์ และผู้สอนมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องวัดและ ประเมินผลตามลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ แล้วนำผลไปพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ครูประถมศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้ รับทราบข้อมูลในการพัฒนาตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมี คุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ (2544, 77) กล่าวถึงการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ

ที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทาง การเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ

4) องค์ประกอบการเตรียมความพร้อมในการจัด การเรียนรู้ จากการวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับ สมรรถภาพทางการสอนอันดับที่สี่ เนื่องจากการเตรียม การจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าและมีการเตรียมการจัด การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ก็จะทำให้การจัดกิจกรรม การเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียน เกิดการเรียนรู้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูงขึ้น สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ อินทร์บุรี (2535, 25) กล่าวว่า การเตรียมการสอนเป็นการคาดการณ์หรือการวางแผน การสอนไว้ล่วงหน้า เกี่ยวกับการเลือกวิธีสอน สื่อการเรียน การสอน และการวัดประเมินผล ให้เหมาะกับวัยผู้เรียน เนื้อหาที่จะสอน และเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

5) องค์ประกอบการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบ การจัดการเรียนรู้ จากการวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญ กับสมรรถภาพทางการสอนเป็นอันดับที่ห้า เพราะในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีประสิทธิภาพย่อมต้องอาศัยสื่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น สื่อการจัดการเรียนรู้นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสื่อ ความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้ดี ให้นักเรียนเข้าใจ เรื่องราวได้ง่าย รวดเร็ว ช่วยกระตุ้นความสนใจ ทั้งผู้เรียน ยังเกิดประสบการณ์จริง ได้สัมผัสรับรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ ช่าง บัวศรี (2545, 286) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียน การสอน หมายถึง สิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วและง่ายขึ้น ที่สำคัญผู้เรียนสามารถจดจำได้นานและมีประสิทธิภาพ

6) องค์ประกอบคุณลักษณะของความเป็นครู จาก การวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพทาง การสอนอันดับที่หก ซึ่งครูจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่นักเรียน มีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นว่าตนเองจะถ่ายทอดสาระ

การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี คุณลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้เรียน
มั่นใจในครูผู้สอนมากขึ้น

7) องค์ประกอบความสามารถในการจูงใจผู้เรียน
จากการวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพ
ทางการสอนอันดับที่เจ็ด เนื่องจากสมรรถภาพทางการสอน
ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้นขึ้นอยู่กับบรรยากาศ
ในชั้นเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดี เช่น ให้ได้รับ
การยกย่องชมเชยในผลงานของตน ให้ผู้เรียนรู้สึกภูมิใจ
ในผลงานของตน ก็จะสามารถกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ
หรือมีแรงจูงใจในการเรียน ถ้าครูสามารถควบคุมและ
สร้างบรรยากาศในห้องเรียนได้ก็จะช่วยให้การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ประโยชน์
คุปต์กาญจนาคกุล (2531, 145) กล่าวว่า บรรยากาศใน
การจัดการเรียนรู้จัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญใน
การจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ เมื่อครูได้สร้างบรรยากาศ
การเรียนรู้ในทางที่ดีก็จะทำให้นักเรียนมีความสนใจใน
การเรียน มีเจตคติที่ดีต่อครู ดังนั้น การดำเนินกิจกรรม
การเรียนรู้จึงเป็นไปได้ด้วยความราบรื่นมีชีวิตชีวานั้น
คือ จะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

8) องค์ประกอบความรู้ความสามารถในสาระการ
เรียนรู้ จากการวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพ
ทางการสอนอันดับที่แปด เนื่องจากถ้าครูผู้สอนมีความรู้
ในสาระการเรียนรู้ที่แม่นยำ กว้างขวาง และครอบคลุมถึง
ความรู้ใหม่ๆ ถูกต้องและทันสมัย จะทำให้ผู้เรียนได้รับ
ข้อมูลที่ต้องการสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่ระบุไว้ใน
หลักสูตร สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังที่ สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระกระแสเกี่ยวกับ
ครูซึ่งทรงบรรยายเรื่อง “แนวโน้มนโยบายการจัดการเรียนการสอน
เพื่อเรียนรู้ในศตวรรษหน้า” ว่า ครูจะต้องมีทั้งความรู้เนื้อหา
ที่แม่นยำ ถูกต้อง ทันสมัย และมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ
ชวนให้ติดตาม รวมทั้ง ต้องมีคุณธรรมที่ครูพึงมีต่อนักเรียน
ให้สมกับที่ถือว่าครูบาอาจารย์เป็นที่ 2 รองจากบิดามารดา

9) องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน
จากการวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพ

ทางการสอนอันดับที่เก้า เนื่องจากหน้าที่ครูไม่ใช้การสอน
เพียงอย่างเดียว ยังต้องมีการอบรม แนะนำและแก้ปัญหา
ต่างๆ ให้กับนักเรียน สร้างความเป็นกันเอง สร้างความ
สัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไว
วางใจและเชื่อใจพร้อมที่จะพูดคุย ปรีกษาปัญหาต่างๆ ได้
จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพผู้เรียน
มีความสนใจและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วิลาวัลย์
โชติเบญจมาภรณ์ (2539 อ้างถึงใน เฉวียง ทองธรรมชาติ,
2541, 63-64) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
จะส่งผลให้นักเรียนสนใจและตั้งใจในบทเรียนอย่างเต็มที่
ถ้าหากครูยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนักเรียนจะมีความรู้สึก
ปลอดภัย มีเจตคติที่ดี มีความอบอุ่นและทำให้นักเรียน
ลดความวิตกกังวล แต่ถ้าหากนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์
อันดีกับครู การเรียนจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร
จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่ชอบสั่งการ เอาแต่ความคิดของ
ตนเป็นใหญ่และขัดขวางความคิดความอ่าน เด็กนักเรียน
จะมีพฤติกรรมที่ดูร้ายรุนแรงต่อตนเองและต่อครู ไม่ชอบ
สังคม ไม่สนใจในบทเรียนและมีความก้าวร้าว

10) องค์ประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
จากการวิจัยปรากฏว่า มีความสำคัญกับสมรรถภาพทาง
การสอนน้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้ อาจจะต้องมีการอบรม การสัมมนา และการใช้
กระบวนการวิจัย และครูก็มีภาระหน้าที่มากอยู่แล้วหรือ
อาจจะคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ของตนเองดีอยู่แล้ว
ส่งผลให้ครูให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
น้อยที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการจัดการเรียนรู้
เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะต้องได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
สอดคล้องกับ ปวีณา ลำพวย (2544, 8) กล่าวสรุปเกี่ยวกับ
การพัฒนาบุคลากรว่า เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความ
จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะบุคลากรครู ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ
ในการจัดการศึกษาของชาติให้เกิดประสิทธิภาพบรรลุ
ตามจุดมุ่งหมาย จึงควรมีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ
ตลอดจนทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลดีทั้งใน
ระดับบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร และประเทศชาติต่อไป

2. เกณฑ์ปกติ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติในรูป ของ

คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์และสเตนไนน์ จากคะแนนดิบของสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาเมื่อเทียบกับกลุ่ม โดยสร้างเกณฑ์ปกติของครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวม หากต้องการทราบว่าครูคนใดมีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในระดับใดของกลุ่มให้พิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

สำหรับครูประถมศึกษาในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวม Stanine 9 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 665-700 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่ดีที่สุด

Stanine 8 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 645-664 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่ดีมาก

Stanine 7 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 615-644 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่ดี

Stanine 6 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 585-614 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่ค่อนข้างดี

Stanine 5 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 560-584 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่พอใช้

Stanine 4 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 532-559 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่ค่อนข้างอ่อน

Stanine 3 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 497-531 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่อ่อน

Stanine 2 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 459-496 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่อ่อนมาก

Stanine 1 คือ ช่วงคะแนนดิบตั้งแต่ 168-458 หมายถึง มีสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในกลุ่มที่อ่อนที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษาสามารถนำผลที่ได้จากแบบประเมินสมรรถภาพทางการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในวงการศึกษาศึกษา และสามารถนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้ทราบว่าสมรรถภาพทางการสอนของครูอยู่ในระดับใด เพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขได้ตรงจุด ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ครูผู้สอน สามารถนำข้อมูลที่ได้ใช้ในการปรับปรุงสมรรถภาพทางการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

2. หัวหน้ากลุ่มสาระ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปจัดโปรแกรมพัฒนาครู สำหรับครูที่มีสมรรถภาพทางการสอนน้อย อาจจะเป็นระบบที่เลี้ยงดูโดยให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงถ่ายทอดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้

3. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลที่ได้พิจารณาเพื่อคัดเลือกครูดีเด่นหรือให้รางวัลสำหรับครูที่มีสมรรถภาพทางการสอนดีเพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงานต่อไป

4. ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำผลที่ได้จัดให้มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเชิญครูผู้สอนแต่ละสถานศึกษาเข้าร่วม อบรม เพื่อยกระดับสมรรถภาพทางการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

5. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดสรรและจัดเตรียมงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยี ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. สถานศึกษาคควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ครูเห็นความสำคัญ

7. ควรทำการประเมินการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาสมรรถภาพทางการสอนของครูต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544**. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์.

คงคา พุทธสาโรช. (2536). **การวิเคราะห์ตัวประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ใน**

- โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดเพชรบูรณ์, ปรินญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร. (สำเนา).
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2528).
การดูแลและให้การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- ครูสภาสำนักงานเลขาธิการ. (2548). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
ครูของครูสภา พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- เจริญศรี สิตติ. (2545). สมรรถภาพการสอนของครูมัธยมศึกษา
ตอนปลายในเขตการศึกษา 2 ตามการประเมิน
ของนักเรียน, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา).
- เจียง ทองธรรมชาติ. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้
อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพ
การสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา,
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.(สำเนา).
- ชมพันธ์ ภูษธร ณอยุธยา. (2519). แนวโน้มการจัดฝึกหัดครู.
กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ธำรง บัวศรี. (2545). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและ
การพัฒนา. กรุงเทพฯ: บริษัทธนรัชการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบของผลการเรียนใน
โรงเรียน. ปรินญาณิพนธ์ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (สำเนา).
- บุญชู จินดาร์ตน์. (2544). สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ที่สอดคล้องตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.(สำเนา).
- ประดิษฐ์ อินทร์บุรี. (2535). พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์
ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียน
สหสัมพันธ์ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่,
วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิต
- วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.(สำเนา).
- ประโยชน์คุปต์กาญจนาคณ. (2531). การวิเคราะห์ห้องศึประกอบ
เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์
ในวิทยาลัยครู, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา).
- ปวีณา ลำพวย. (2544). ความต้องการของครูในการพัฒนา
ตนเองให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.(สำเนา).
- ประเวศ ะสี. (2541). การปฏิรูปการศึกษายกเครื่องทาง
ปัญหาทางรอดจากหายนะ. กรุงเทพฯ: โครงการ
จัดพิมพ์คปไฟ.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ. (2530). การวิจัยและ
รูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึง
ประสงค์ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและ
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- พวงแก้ว ปุณยนก และนพรัตน์ ทิสยากร. (2526). รายงาน
ผลการวิจัยเรื่องการประเมินประสิทธิภาพ
การสอนของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
กรุงเทพฯ: หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เริงเดช ยุทธิเสน. (2528). ความคิดเห็นของอาจารย์
และผู้บริหารในวิทยาลัยพลศึกษาเกี่ยวกับ
การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์,
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาพลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา).
- ลัดดา จันทร์แสง. (2537). การวิเคราะห์ตัวประกอบของ
ประสิทธิภาพของครูคณิตศาสตร์ตามการประเมิน
ตนเองและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์,
ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
นเรศวร. (สำเนา).
- ศิริญา ศรีประมวล. (2549). การวิเคราะห์ห้องศึประกอบของ
ประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา,

- วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์. (สำเนา).
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2538). รายงานวิจัยฉบับย่อ
เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสมใน
การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ
ครูสายงานการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบาย
และระบบบริหารงานบุคคล สำนักงาน ก.ค.
สุรศักดิ์ หอมอ่อน. (2546). การวิเคราะห์องค์ประกอบ
ประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดนครพนม, วิทยานิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.(สำเนา).
- Butzow, John W. and Qurehi, Zahir. (1978). Secondary
Science Teachers' Competencies: A Practical
Approach, **Science Education**. 62(January-March),
59-66.
- Dodl, Norman R. (1973). Selecting Company Outcomes for
Teacher Education, **The Journal of Teacher
Education**. 26 (Fall), 194.
- Greenwood, G.E. and Other. (1974). The Student
Evaluation of College Teaching Behavior,
Journal of Education Measurement. 2(Summer),
141-143.
- Han,O. Anderson. (1972). **Competency Based Instruction
for Science Teacher Preparation Developing
Countries**. Bangkok: PTST.
- Kyriacow, Chris. (1993). **Effective Teaching in Schools**.
Hert: Simon & Schuster Education.
- Medley. D.M. (1982). **Teacher Competency testing and
the teacher educator**. Charlottesville: Association
of Teacher Educators and the Bureau of
Educational Research, University of Virginia.